

In memoriam

Živko Mikić (1946–2016)

U petak 25. marta 2016. godine iznenada je preminuo Živko Mikić, jedan od utemeljivača istorijske fizičke antropologije u bivšoj Jugoslaviji, redovni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i dugogodišnji član Centra za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u Sarajevu. Živko Mikić je rođen u Banatskom Aranđelovu 28. maja 1946. godine, gdje je stekao osnovno obrazovanje. Gimnaziju je završio u Kikindi i Novom Sadu. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Beogradu, na Odjeljenju za arheologiju, 1970. godine. Međutim, već kao student opredijelio se za fizičku antropologiju, pokazujući veliki interes za sve vrste osteoloških istraživanja. Pošto kod nas u to vrijeme praktično nije bilo specijalista iz te oblasti, Mikić je antropologiju učio „u hodu“, stičući znanja kod vodećih fizičkih antropologa toga vremena, kao što su Ilse Schweditzky i János Nemeskéri, koji su upravo u to doba učestvovali u terenskim i studijskim istraživanjima na Lepenskom Viru i na Vlascu.

Vrlo brzo je učio i izrastao u vrsnog stručnjaka. To nije ostalo nezapaženo, pa je već 1972. godine dobio zaposlenje u Centru za balkanološka ispitivanja ANUBiH koji je tada bio jedna od najperspektivnijih institucija na polju arheologije i balkanologije. Mikićevo djelovanje je bilo značajno proširenje interdisciplinarnosti u arheologiji, što se veoma pozitivno odrazilo na rad Centra, ali isto tako i na cijelokupnu arheološku djelatnost u Bosni i Hercegovini i na širem prostoru tadašnje Jugoslavije. Ubrzo po zaposlenju u Centru Živko Mikić je svoje antropološke kvalitete potvrdio i magistarskim radom „Afrički varijeteti diluvijalnih ljudi“ koji je odbranio 1974. godine. Svoje usavršavanje u domenu fizičke antropologije nastavio je i tokom višekratnih studija na Guttenbergovom univerzitetu u Mainzu, gdje je boravio i kao stipendista uvažene fondacije „Alexander von Humboldt“. Nakon toga je uslijedio doktorat s temom „Antropološki problemi praistorijskih populacija centralnog Balkana od neolita do kraja latenske epohe“ koji je odbranjen na Univerzitetu u Beogradu 1979. godine i koji je potvrđen još jednom disertacijom „Beitrag zur Antropologie spätromischer bis zum spätmittelalterlicher Bevölkerungen Jugoslawiens“, naknadno odbranjenom na univerzitetu u Mainzu.

Nakon 14 godina plodnog rada u Sarajevu Živko Mikić prelazi na Filozofski fakultet Beogradskog univerziteta, gdje od 1985. godine djeluje kao vanredni, a od 1991. godine kao redovni profesor. U toku svoje bogate istraživačke djelatnosti učestvovao je na brojnim iskopavanjima na prostoru bivše Jugoslavije, kao i na brojnim stručnim skupovima širom Evrope. Rezultat toga je veliki broj naučnih radova koje je Mikić objavio u referentnim časopisima i monografijama u zemlji i inostranstvu. Ništa manje nije značajna ni njegova pedagoška djelatnost na univerzitetu, o čemu svjedoče generacije studenata koje su imale priliku da uče od ovog vrsnog naučnika.

Živka Mikića poznajem od studentskih dana u kojima smo se družili, kako na studentskim terenima, tako i u fakultetskim učionicama. Zajedno smo proveli desetak godina radeći u Centru za balkanološka ispitivanja. Naša saradnja nije prestala njegovim odlaskom iz Sarajeva, već je dobila novi kvalitet. Pored obaveza na fakultetu Živko Mikić je i dalje djelovao u našem Centru kao aktivan član i agilan saradnik. Njegovim odlaskom izgubili smo ne samo svestranog i vrsnog naučnika, nego i prijatelja i kolegu. No, ostalo je njegovo obimno djelo, kao neizbrisiv spomenik i velika potpora sadašnjim i budućim generacijama fizičkih antropologa i arheologa.

Blagoje Govedarica

